

DET KONGELIGE FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENT

Oplandske Bioenergi
Honnevegen 60
2836 BIRI

Deres referanse

Vår referanse
200701631-/MEA

Dato
18 . september 2009

Anvendelse av regelverket for offentlige anskaffelser ved kjøp av fjernvarme

Vi viser til deres brev av 28. januar 2009 og tidligere korrespondanse om anvendelse av regelverket for offentlige anskaffelser ved kjøp av fjernvarme. På bakgrunn av denne og flere henvendelser knyttet til slike anskaffelser, har departementet gått grundigere inn i problemstillingene og redegjør her for vår tolkning av regelverket.

Vi gjør oppmerksom på at det er domstolene som har det avgjørende ordet om hvordan regelverket skal forstås, og at departementets uttalelse derfor kun er rådgivende.

1. Hva er fjernvarme?

I energiloven § 1-3 annet ledd defineres fjernvarmeanlegg slik:

”Med fjernvarmeanlegg forstås i denne lov: Betegnelse på teknisk utrustning og tilhørende bygningstekniske konstruksjoner for produksjon, overføring og fordeling av varmtvann eller annen varmebærer til eksterne forbrukere.”

Et fjernvarmeanlegg er i praksis et energisystem som delvis består av en varmesentral og et fjernvarmenett. Vannet blir varmet opp i varmesentralen og fraktes gjennom rør frem til bygget som skal varmes opp. Spillvarme, avfall, omgivelsesvarme, bioenergi og gass er noen av energikildene som fjernvarmeanlegget kan bruke.

Fra fjernvarmeanlegget går det to parallelle rør frem til byggene som skal varmes opp. I det ene røret transporteres varmt vann ut til kunden, i det andre returneres det vannet som kommer avkjølt tilbake fra kunden. Dette vannet går tilbake til varmesentralen for

oppvarming, og sendes deretter ut igjen. For å overføre varme fra fjernvarmenettet til varmesystemet i de bygg som er tilkoblet, benyttes det gjerne en varmeveksler. Denne plasseres som regel i et eget rom (kundesentral) sammen med reguleringsutrustning og måleutstyr.

Det kan være alt fra boliger til næringsbygg og offentlige bygg som blir varmet opp. Et fjernvarmeanlegg forsyner som regel flere bygg eller hele bydeler med fjernvarme. Aktuelle kunder for en fjernvarmeleverandør vil normalt være både eksisterende bygg og nybygg. I en tidlig fase vil fjernvarmeleverandører ofte primært basere seg på tilknytning til eksisterende bebyggelse.

Det er konsesjonspliktig å etablere et fjernvarmeanlegg dersom anlegget forsyner eksterne brukere, jf. energiloven § 1-3 og anlegget har en ytelse over 10 MW, jf. energilovforskriften § 5-1. Formålet med konsesjonsbehandlingen er å sikre at fjernvarmeanleggene som bygges er teknisk og samfunnsmessig rasjonelle og har miljømessige akseptable løsninger.

2. Problemstilling og vurdering

2.1. Problemstillingen

Når oppdragsgiver skal kjøpe varmt vann til en bygning som har eller skal ha infrastruktur for vannbåren varme, kan det stilles krav om at vannet skal varmes opp i og transporteres gjennom et fjernvarmeanlegg?

2.2. Den rettslige bakgrunnen

Regelverket om offentlige anskaffelser stiller oppdragsgiver fritt til å vurdere hvordan bygningen skal oppvarmes innvendig, det vil si at oppdragsgiver for eksempel kan velge vannbåren varme med radiatorer eller elektriske panelovner.

Problemstillingen som er nevnt ovenfor reiser spørsmål om det kan stilles krav som spesifiserer ytelsen ytterligere. I denne sammenheng vises det til kravet om at forsyningen av varmt vann skal komme fra et fjernvarmeanlegg og transporteres via anleggets rørnett. Hensikten med å stille et slikt krav kan både være at man ønsker å motta varmen gjennom et tilpasset mottakssystem og/eller at kravet indirekte skal favorisere bestemte miljøgevinster ved fjernvarmeproduksjon.

Problemstillingen tilsier at det er anskaffelsesregelverkets bestemmelser om tekniske spesifikasjoner og eventuelt EØS-avtalens forbud mot såkalte diskriminerende tiltak (her kontraktskrav), som er sentralt for de juridiske vurderingene.

Når det gjelder reglene om tekniske spesifikasjoner skal EØS-avtalen blant annet forhindre bruk av tekniske spesifikasjoner som ekskluderer produkter som fyller de samme funksjonskravene. Det fremgår derfor av forskrift om offentlige anskaffelser (FOA) § 17-3 første ledd at anskaffelsen bør spesifiseres ved en behovsspesifikasjon eller angivelse av funksjonskrav. Dette innebærer at oppdragsgiver angir hvilket behov

som skal dekkes, eller hvilken funksjon anskaffelsen skal ha. Dersom anskaffelsen spesifiseres i detalj, kan resultatet bli at flere leverandører utelukkes, fordi de ikke kan imøtekomme spesifikasjonene, selv om de kunne levert en ytelse som dekker samme behov/har samme funksjon. Regelverket krever imidlertid ikke at den tekniske spesifikasjonen må være utformet som en behovs- eller funksjonsbeskrivelse.

Oppdragsgiver må videre sørge for at de tekniske spesifikasjonene gir leverandørene like muligheter og ikke medfører unødvendige hindringer for konkurransen, jf. FOA § 17-3 (2). Formålet med bestemmelsen er å hindre at oppdragsgiver, uten at det kan begrunnes i et reelt behov, favoriserer leverandører ved å velge tekniske spesifikasjoner som bare noen få kan oppfylle og som blant annet kan brukes til å favorisere nasjonale/lokale leverandører.

Det vises også til § 17-3 (10):

”Med mindre kontraktens gjenstand berettiger det, skal tekniske spesifikasjoner ikke vise til et bestemt merke, en bestemt opprinnelse, en bestemt prosess, eller til varemerker, patenter, typer eller en bestemt opprinnelse eller produksjon som har som virkning at visse foretak eller produkter favoriseres eller utelukkes.”

Bestemmelsen er også et utslag av de generelle kravene i lovens § 5 om konkurranse, likebehandling og ikke-diskriminering.

Det følger videre av bestemmelsen at det ved utformingen av kravene skal legges vekt på miljømessige konsekvenser av anskaffelsen og at det så langt det er mulig skal stilles konkrete miljøkrav til *produktets ytelse eller funksjon*. Kravene må imidlertid rette seg mot egenskaper ved produktet eller formålet med anskaffelsen som har direkte betydning for produktet.

Når det gjelder adgangen til å stille krav som ivaretar miljøhensyn har EU-kommisjonen utgitt en håndbok om ”Grønne innkjøp – En håndbok om varetagelse af miljøhensyn i forbindelse med offentlige innkjøp”. I håndbokens pkt. 3.4.2. står det følgende (FADs understrekinger):

”Eftersom alle tekniske specifikationer skal være tilknyttet kontraktgenstanden, kan De dog kun medtage krav, som vedrører fremstillingen af produktet, og som bidrager til dets egenskaber uden nødvendigvis at være synlige.

De kan f.eks. stille krav om, at elektriciteten skal være produceret ved brug af vedvarende energikilder [...], selv om grøn elektricitet ikke er fysisk anderledes end elektricitet, som er produceret ved brug af konventionelle energikilder, og selv om lyset fungerer på nøjagtigt samme måde. Slutproduktets art og værdi er dog blevet ændret under processen og ved hjælp af den anvendte produktionsmetode.

Elektricitet, som er produceret ved brug af en vedvarende energikilde, vil f.eks. i princippet være dyrere, men renere, end elektricitet fra en konventionel energikilde.

De kan således medtage alle krav, som er tilknyttet kontraktgjenstanden. Modsat må De ikke stille miljømæssige krav inden for områder, som ikke er relateret til det pågældende produkt.”

2.3. Departementets vurdering

Som beskrevet under punkt 1 er et fjernvarmeanlegg en teknisk utrustning for produksjon, overføring og fordeling av varmtvann. Et krav om at varmen skal produseres og distribueres i et fjernvarmeanlegg, synes etter FADs oppfatning ikke å relatere seg til selve produktets egenskaper (varmt vann). Et slikt krav relaterer seg til hvor produktet produseres og hvordan det transporteres. Kravet har således ikke betydning for funksjonaliteten eller ytelsen til produktet, og kan etter departementets oppfatning vanskelig anses å være knyttet til selve kontraktsgjenstanden. Vi kan heller ikke se at et slikt krav er knyttet til selve produksjonsprosessen, da produksjonsprosessen handler om hvordan varmen blir fremstilt, det vil si om det er ved hjelp av eksempelvis spillvarme, avfallsforbrenning, varmepumper, bioenergi, gass el.l. Vi ser imidlertid ikke bort fra at krav som oppdragsgiver kan stille til miljøvennlig produksjon, kan lede til at fjernvarmeleverandører vinner konkurranser om levering av varmt vann.

Det følger for øvrig av Kommisjonens fortolkningsmeddelelse KOM (2001) 274 at man ikke kan kreve at grønn elektrisitet kun kan være fremstilt ved for eksempel vindenergi, fordi også vannenergi og solenergi kan benyttes til å fremstille grønn elektrisitet. Det tekniske kravet til grønn elektrisitet bør derfor være at den er fremstilt på grunnlag av fornybare energikilder. Når man ikke kan kreve at energien for eksempel skal være basert på vindenergi, er det nærliggende å slutte at man heller ikke kan kreve at energien må være produsert i og distribuert gjennom et fjernvarmeanlegg (uavhengig av tilknytningen til kontraktens gjenstand).

I samme retning peker pkt 6.4 i den nevnte innkjøpshåndboken:

”De kan i nogle tilfælde bruge kontraktbetingelser til at angive den transportmetode, som skal bruges til at levere varerne, men sørg for, at denne ikke er diskriminerende.

I forbindelse med større bygge- og anlægskontrakter kunne det være relevant at kræve, at varerne skal transporteres til en dedikeret jernbanefacilitet eller en indenlandsk vandvejsfacilitet. Den blotte kendsgerning, at én tilbudsgiver kan have bedre adgang til jernbanenetværket eller det indenlandske vandvejsnetværk end en anden tilbudsgiver, vil ikke automatisk gøre en sådan betingelse for udførelse af kontrakten diskriminerende.

Dette vil kun være tilfældet, hvis f.eks. kun én tilbudsgiver i realiteten vil være i stand til at bruge jernbanenetværket eller det indenlandske vandvejsnetværk. Betingelsen vil i så fald være diskriminerende og vil faktisk udgøre et forklædt udelukkelseskriterium, eftersom den automatisk udelukker deltagelse af alle tilbudsgivere, som ikke har adgang til den angivne transportform. Det samme vil være tilfældet for en kontraktbetingelse, som udelukkende straffer leverandører på grundlag af den afstand, som de skal tilbagelægge for at levere varerne.”

I følge opplysninger FAD har fått fra NVE kan ikke en fjernvarmeleverandør kreve å få levere varmt vann via en annen fjernvarmeleverandørs rørnett (slik man kan når det gjelder strømmettet). Eier av rørnettet har altså kontroll over rørledningene som anvendes for transport av varmen, noe som gir leverandøren en monopollignende stilling i distribusjonsleddet. Dersom oppdragsgiver krever at det varme vannet skal transporteres gjennom et fjernvarmeanlegg, betyr dette i praksis at eier er den eneste aktuelle leverandøren.

Delkonklusjon:

Oppdragsgiver kan stille krav om at kontrakten skal omhandle forsyning av varmt vann som kan benyttes i oppdragsgivers tiltenkte varmesystem. På bakgrunn av ovennevnte mener imidlertid FAD at det kan være i konflikt med FOA § 17-3 å stille krav om at det varme vannet må være produsert i og distribuert gjennom et fjernvarmeanlegg.

3. Særskilt om eksisterende bygg som allerede er tilknyttet et fjernvarmeanlegg

Når et bygg allerede er tilknyttet et fjernvarmeanlegg gjennom rør som er lagt frem til bygget, er det gjort store investeringer og gravearbeider frem til og på eiendommen. Som nevnt ovenfor har fjernvarmeleverandøren en monopollignende stilling i distribusjonsleddet. Pr i dag fremstår det følgelig ikke som særlig realistisk å skulle bytte fjernvarmeleverandør. Fjernvarmeleverandøren har imidlertid ikke monopol på levering av varmt vann, så spørsmålet er om oppdragsgivers tidligere valg av oppvarmingssystem gir rett til å unnlate å konkurransenutsette kjøp av varmt vann i fremtiden. Hjemmelen må i så tilfelle være FOA § 14-4 bokstav c, som gir adgang til å benytte konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring, dersom ytelsen av tekniske grunner kun kan presteres av en bestemt leverandør.¹

EF-domstolen har ikke avvist at unntaksbestemmelsen kan benyttes med henvisning til oppdragsgivers tidligere systemvalg, se sak C-385/02 Kommisjonen mot Italia og C-394/02 DEI, selv om det ikke ble god tatt i de konkrete situasjonene som forelå i disse sakene. Ingen av disse sakene er imidlertid direkte sammenlignbare med den saken som drøftes her. For øvrig følger det av sakene at unntaket må fortolkes restriktivt, og at det er oppdragsgiver som må godtgjøre at vilkåret er oppfylt.

¹ Noe misvisende å kalle det konkurranse med forhandling, siden oppdragsgiver her vil inngå kontrakt direkte med leverandøren uten reell konkurranse.

Dersom det kun fremstår som en teoretisk mulighet at oppdragsgiver skal få dekket forsyningsbehovet fra andre leverandører uten å måtte bytte oppvarmingssystem, taler det etter FADs oppfatning for at oppdragsgiver bør kunne gå direkte i forhandlinger med fjernvarmeleverandøren, jf. FOA § 14-4 bokstav c. Departementet har imidlertid ikke forutsetninger for å vurdere alle mulige fremtidige tekniske løsninger, og går derfor ikke nærmere inn i denne vurderingen. Vi antar imidlertid at dette er en vurdering som ikke vil være statisk, men som kan endre seg over tid, avhengig av utviklingen på energimarkedet og konsesjonsvilkår.

Kundene er for øvrig beskyttet mot urimelig priser gjennom energiloven § 5-5, som fastslår at prisen for fjernvarme ikke skal overstige prisen for elektrisk oppvarming i vedkommende forsyningsområde. Dette kan være et relevant hensyn sett i lys av formålet med anskaffelsesregelverket, som blant annet er å sikre mest mulig effektiv ressursbruk, jf. LOA § 1.

Delkonklusjon:

Dersom en bygning har tilrettelagt for mottak av varmt vann gjennom et etablert mottak og retursystem fra et eksisterende fjernvarmeanlegg, og det ikke finnes alternative tekniske løsninger på det tidspunktet kontrakten skal inngås, taler dette for at oppdragsgiver kan gå direkte i forhandlinger med fjernvarmeleverandøren, jf. FOA § 14-4 bokstav c. Hensynet til fremtidig konkurranse tilsier imidlertid at slike kontrakters varighet ikke må bli ubegrunnet lange.

4. Særskilt om situasjonen der NVE har tildelt konsesjon

Dersom NVE har tildelt en konsesjon til bygging og drift av et fjernvarmeanlegg innenfor et bestemt geografisk område, er spørsmålet om dette er en situasjon som innebærer at offentlige oppdragsgivere kan benytte konkurranse med forhandling uten forutgående kunngjøring fordi det foreligger en enerett, jf. forskrift om offentlige anskaffelser § 14-4 bokstav c.

Det må foreligge både rettslige og faktiske årsaker til at bare en leverandør kan oppfylle. Spørsmålet er om NVEs tildeling av konsesjon til en fjernvarmeleverandør medfører at denne leverandøren får en enerett på forsyning av varmt vann innenfor konsesjonens geografiske område.

Det følger av NVEs veileder i utforming av konsesjonssøknader for fjernvarmeanlegg, at fjernvarmekonsesjon ikke gir en enerett på varmforsyning. Andre fjernvarmeaktører kan etablere seg innenfor en konsesjonærs område så lenge anleggene ikke er konsesjonspliktige. I tillegg konkurrerer fjernvarmeanlegg med andre leverandører av varmt vann, som for eksempel nærvarmeanlegg. NVE gir imidlertid ikke konsesjon til andre fjernvarmeaktører innenfor et allerede gitt konsesjonsområde.

Det følger av EF-domstolens praksis² at unntaket må fortolkes restriktivt, og det er oppdragsgiver som må godtgjøre at vilkåret er oppfylt. Sett i lys av EF-domstolens restriktive fortolkning og at NVEs veileder er tydelig på at en konsesjon ikke innebærer noen enerett på varmforsyning, mener departementet at vilkårene for å gå i direkte forhandlinger med hjemmel i § 14-4 bokstav c ikke er oppfylt, selv om en leverandør har konsesjon i et område.

Delkonklusjon:

Departementet mener at en konsesjon ikke er en enerett som gir oppdragsgiver adgang til å gå direkte i forhandlinger med en konsesjonær, jf. FOA § 14-4 bokstav c.

5. Særskilt om situasjonen der kommunen har vedtatt tilknytningsplikt

I henhold til plan- og bygningsloven § 66a kan en kommune vedta en såkalt tilknytningsplikt, som innebærer at nye bygg innenfor et konsesjonsområde må knytte seg til et konkret fjernvarmeanlegg etter at NVE har tildelt konsesjon etter energiloven (i den nye loven om planlegging og byggesaksbehandling følger tilknytningsplikten av § 27-5). Kommunen kan i vedtekten fastsette hvilke bygg som skal omfattes av tilknytningsplikten og eventuelt hvilke som skal unntas. Plikten kan også knyttes til hovedombygging. Spørsmålet er om konsesjonæren da kan anses å ha enerett ihht. § 14-4 bokstav c, slik at oppdragsgiver kan gå direkte i forhandlinger uten forutgående kunngjøring.

5.1. Nærmere om tilknytningsplikten

Bakgrunnen for bestemmelsen om tilknytningsplikt i plan- og bygningsloven, er at investeringskostnadene ved å etablere et fjernvarmeanlegg er høye, og en tilknytningsplikt vil dermed kunne sikre driftsgrunnlaget. Når tilknytningsplikt til et fjernvarmeanlegg er pålagt, må abonnenten betale tilknytningsavgift og fast årlig avgift uavhengig av om fjernvarme nyttes eller ikke, jf. energiloven § 5-5. Dette virker som et incentiv for den tilknytningsforpliktete til å fortsette å bruke fjernvarme, og bidrar til inntektsgrunnlaget for anlegget.

I følge teknisk forskrift til plan- og bygningsloven kan det kreves at bygg som omfattes av tilknytningsplikten har varmeanlegg som sikrer at fjernvarme kan nyttes. For øvrig oppfattes tilknytningsplikten indirekte som en opparbeidingsplikt av ledningsnett, som også kan gjelde ledningsnett utenom egen eiendom eller tomt. Denne plikten påhviler bygningseier.

Tilknytningsplikten fastsettes i dag ved kommunal vedtekt. I henhold til ny lov om planlegging og byggesaksbehandling³, faller vedtekter bort som regeltype, og

² Se omtale under pkt. 3 av sak C-385/02 Kommisjonen mot Italia og C-394/02 DEI.

³ Det er pr. i dag ikke bestemt når den delen av loven som omhandler byggesaksbehandling skal tre i kraft.

kommunene må da innta reglene om tilknytningsplikt til fjernvarmeanlegg i planer og planbestemmelser. Dette innebærer ikke noen realitetsendring.

I forarbeidene til lov om planlegging og byggesaksbehandling, Ot. prp. nr. 45 (2007-2008), omtales bygningslovutvalgets forslag, som peker på at dagens fjernvarmelovgivning kan være et hinder for bygging av mer energieffektive boliger/bygninger. Utvalget foreslår at det innføres en hjemmel som gir kommunen plikt til å vurdere om et konkret byggeprosjekt skal unntas fra kravet om tilknytningsplikt, der utbygger kan dokumentere at andre løsninger har miljømessige fordeler. Lovutvalget mener at energiløsninger som kan dokumenteres å være like gode ut fra et miljømessig, energimessig og samfunnsøkonomisk synspunkt, bør kunne unntas fra kravet om tilknytningsplikt. Samtidig mener utvalget at kommunen bør stå relativt fritt i avgjørelsen av om fritak i tilfelle bør gis, siden hensynet til fritak på grunn av miljøhensyn vil måtte vurderes opp mot andre hensyn.

I det endelige vedtaket til ny lov har Stortinget vedtatt at kommunen kan gjøre helt eller delvis unntak fra tilknytningsplikten, der det kan dokumenteres at bruk av alternative løsninger for tiltaket vil være miljømessig bedre enn tilknytning.

5.2. Vurdering

Spørsmålet er om tilknytningsplikten til et konkret fjernvarmeanlegg innebærer en enerett som gjør at en oppdragiver som er pålagt tilknytningsplikt, kan gå direkte i forhandlinger med fjernvarmeleverandøren uten forutgående kunngjøring, jf. FOA § 14-4 bokstav c.

For å omfattes av unntaket må leverandøren både rettslig og faktisk ha en enerett, jf. omtalen under pkt. 4.

Etter den nye loven om planlegging og byggesaksbehandling er det mulig for utbygger å få unntak fra tilknytningsplikten, dersom det kan dokumenteres at bruk av alternative løsninger for tiltaket vil være miljømessig bedre enn tilknytning til fjernvarmeanlegget. Det vil imidlertid være opp til kommunen om unntak skal gis, og i Innst. O. nr. 50 (2008-2009) påpeker kommunal- og forvaltningskomiteens flertall at det er viktig at kommunene i vurderinger rundt unntak fra tilknytningsplikten legger særlig vekt på om unntaket kan få negative konsekvenser for muligheten til utbygging og drift av fjernvarmeanlegg. Utbygger kan i teorien benytte andre leverandører selv om de ikke får unntak fra tilknytningsplikten, men de vil likevel være pålagt å betale tilknytningsavgift og fast årlig avgift uavhengig av om fjernvarme nyttes eller ikke. Det vil derfor neppe være lønnsomt å benytte andre oppvarmingsløsninger/leverandører. Dette trekker derfor i retning av at det både rettslig og faktisk foreligger en enerett for et fjernvarmeanlegg når kommunen har vedtatt tilknytningsplikt.

Delkonklusjon:

Dersom en oppdragsgiver er omfattet av tilknytningsplikten og kommunen ikke gir unntak fra denne, mener FAD at fjernvarmeleverandøren kan anses å ha enerett på varmforsyning overfor den aktuelle oppdragsgiver, jf. FOA § 14-4 bokstav c. Det betyr at oppdragsgiver kan gå direkte i forhandlinger med konsesjonæren.

Dersom oppdragsgiver blir unntatt fra tilknytningsplikten, vil vilkårene for å gå direkte i forhandlinger med konsesjonæren ikke lenger være oppfylt.

6. Egenregi

Departementet har fått opplyst at det finnes fjernvarmeanlegg som er eiet og drevet av kommunale selskap. Det betyr at unntaket for egenregi, som er utviklet gjennom EF-domstolens praksis, kan være relevant. Det innebærer for eksempel at dersom kommunen utøver en tilsvarende kontroll over det kommunale selskapet som over egen virksomhet, og den vesentligste delen av aktiviteten til selskapet er knyttet til den kontrollerende oppdragsgiver, så kommer ikke anskaffelsesregelverket til anvendelse.

I praksis betyr dette at en kommune for eksempel kan etablere et eget fjernvarmeselskap som kan selge fjernvarme til kommunale bygg, uten at kommunen trenger å konkurransenutsette anskaffelsen. For mer informasjon om vilkårene for å levere en ytelse i egenregi, viser vi til departementets veileder til reglene om offentlige anskaffelser.⁴

7. Oppsummering

FADs vurdering er som følger:

- Oppdragsgiver kan stille krav om at kontrakten skal omhandle forsyning av varmt vann som kan benyttes i oppdragsgivers tiltenkte varmesystem. Det kan imidlertid være i konflikt med FOA § 17-3 å stille krav om at det varme vannet må være produsert i og distribuert gjennom et fjernvarmeanlegg.
- Dersom en bygning har tilrettelagt for mottak av varmt vann gjennom et etablert mottak og retursystem fra et eksisterende fjernvarmeanlegg, og det ikke finnes alternative tekniske løsninger på det tidspunktet kontrakten skal inngås, taler dette for at oppdragsgiver kan gå direkte i forhandlinger med fjernvarmeleverandøren, jf. FOA § 14-4 bokstav c.
- En konsesjon til bygging og drift av et fjernvarmeanlegg er ikke en enerett som gir oppdragsgiver adgang til å gå direkte i forhandlinger med en konsesjonær, jf. FOA § 14-4 bokstav c.

⁴ http://www.regjeringen.no/nb/dep/fad/dok/veiledninger_og_brosjyrer/2006/veileder-til-reglene-om-offentlige-anska.html?id=437022. Etter at veilederen ble skrevet har det kommet ny rettspraksis som er relevant for vurderingen av når en ytelse kan leveres i egenregi. Departementet tar sikte på å oppdatere veilederen på dette punktet i løpet av første halvår 2010.

- Dersom en oppdragsgiver er omfattet av tilknytningsplikten og kommunen ikke gir unntak fra denne, kan fjernvarmeleverandøren anses å ha enerett på varmforsyning overfor den aktuelle oppdragsgiver, jf. FOA § 14-4 bokstav c. Det betyr at oppdragsgiver kan gå direkte i forhandlinger med konsesjonæren.

Med hilsen

Marianne Monrad (e.f.)
avdelingsdirektør

Monica Auberg
seniorrådgiver

Kopi:

Olje- og energidepartementet
NVE